CBAC WJEC

TAG UG/Uwch

1373/51

CYMRAEG: IAITH GYNTAF CY3

DEFNYDDIO'R IAITH, A BARDDONIAETH

(Papur Ysgrifenedig)

P.M. DYDD MAWRTH, 11 Ionawr 2011

2 awr

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Yn ogystal â'r papur arholiad hwn, bydd angen llyfryn ateb 12 tudalen arnoch chi.

Ni chaniateir defnyddio copïau o'r farddoniaeth na geiriaduron yn yr arholiad hwn.

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Defnyddiwch inc neu feiro du.

Atebwch y **ddau** gwestiwn.

Ysgrifennwch eich atebion yn y llyfryn ateb a ddarperir.

Pan fo gofyn i chi fynegi barn neu safbwynt dylech roi eich rhesymau drostynt a chyfeirio at farn eraill lle bo'n briodol.

Bydd y marcio yn ystyried ansawdd eich iaith a'ch mynegiant yn eich atebion.

Awgrymir eich bod yn treulio ¾ awr ar Adran A ac 1¼ awr ar Adran B.

Dylech dreulio 15 munud yn cynllunio eich traethawd yn Adran B.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Dangosir nifer y marciau sydd ar gael mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

SJJ*(W11-1373-51)

Adran A

Defnyddio Iaith

1. Atebwch **bob** rhan o'r cwestiwn hwn. Cewch eich gwobrwyo am greu brawddegau sy'n ieithyddol gywir.

(a) Defnyddiwch y canlynol mewn brawddegau gwreiddiol, **un** ymhob brawddeg, i ddangos yn eglur eu hystyron a'u defnydd: [10]

af
rhedwn i
iddyn nhw
nad oes
pe bai

(b) Mae **dau** wall ymhob un o'r brawddegau isod. **Lluniwch dair colofn**: yn y gyntaf nodwch y camgymeriad, yn yr ail cywirwch ef, ac yn y drydedd nodwch eich rheswm dros gywiro. [20]

(i) Wrth dorri'r goeden a bwyell y torrais bawd fi.

(ii) Bob blwyddyn pan oeddwn yn iau af i'r plygain yn plygeiniol.

(iii) Rwyf yn gwybod bod hi ddim yn angel mewn y pasiant Nadolig.

(iv) Daeth pobl o bell ag agos neithiwr i weld y sioe a berfformid yn lleol.

(v) Wn i ddim os ydy hi wedi ysgrifennu erthygl gwyddonol i'r papur bro lleol.

(c) Dyma gyflwyniad i gyfrol o gerddi gan ddisgyblion Adran Gymraeg Ysgol Uwchradd Abernodyn.

Mae **deg gwall** yn y darn. **Ailysgrifennwch** y darn gan **danlinellu** pob gwall a **gywirwyd**. [10]

Gan bod ni'n dathlu canmlwyddiant yr ysgol eleni pleser yw cyflwyno'r gyfrol hon o gerddi sy'n ffrwyth llafur gweithdy creadigol gynhelir gan yr adran yn ddiweddar. Mae'r ystod oedran yn eang ond un peth sy'n gyffredin yw bod mae'r disgyblion i gyd yn meddu ar ddawn arbennig i drin geiriau a chreu delweddau. Cyflwynir y cerddi syniadau amrywiol. Ceir themâu cyfoes gyda'r lluniau gweledol cyn gystal a'r delweddau sydd yn y cerddi.

Rydym yn ffyddiog y caech oriau o fwynhad yn pori drwy'r gyfrol. Mynwch gopi a mwynhewch yr holl trysorau sydd ynddi.

Adran B

Barddoniaeth

2. Ysgrifennwch draethawd ar **un** o'r canlynol.

Wrth ateb, dylech gofio:

- *defnyddio nifer digonol o gerddi (o leiaf dair cerdd) wrth ymateb i ofynion y cwestiwn*
- *dadansoddi arddull*
- *cymharu gweithiau'r beirdd lle bo'n briodol*
- *defnyddio termau beirniadaeth lenyddol a dyfyniadau.*

Naill ai

(a) Mae Cymru a'r iaith Gymraeg wedi ysbrydoli cerddi **Myrddin ap Dafydd** a **Gerallt Lloyd Owen**. Wrth ystyried y cerddi hyn a astudiwyd gennych **trafodwch** a **chymharwch** eu **gweledigaeth** am Gymru a'r iaith Gymraeg. Bydd angen dangos sut y llwyddodd y beirdd i **gyfleu eu gweledigaeth**, a thrafod **arddull** y cerddi. [80]

Neu

(b) **Mynegi'r ymdeimlad dwfn o berthyn** a wna nifer o feirdd yn eu cerddi boed i ddarn o dir neu hanes gwlad. **Trafodwch** a **chymharwch arwyddocâd** yr ymdeimlad yma o berthyn a gawn yng ngwaith y beirdd gan gyfeirio at y cerddi '**Hen Ŵr y Môr**', '**Darllen y Map yn Iawn**' ac '**Yma y mae fy lle**'. Dylech gyfeirio at **gynnwys** y cerddi, **agwedd** y beirdd a'u **harddull**. [80]

TAG UG/Uwch

1373/51-A

CYMRAEG: IAITH GYNTAF CY3
WELSH: FIRST LANGUAGE CY3
DEFNYDDIO'R IAITH, A BARDDONIAETH
USE OF LANGUAGE, AND POETRY

(Papur Ysgrifenedig)
(Written Paper)

P.M. DYDD MAWRTH, 11 Ionawr 2011
P.M. TUESDAY, 11 January 2011

2 awr
2 hours

Er gwybodaeth i'r Swyddog Arholiadau ***For the attention of the Examinations Officer***

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Yn ogysal â'r papur arholiad hwn, bydd angen llyfryn ateb 12 tudalen arnoch chi.

Ni chaniateir defnyddio copïau o'r farddoniaeth na geiriaduron yn yr arholiad hwn.

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Defnyddiwch inc neu feiro du.

Atebwch y **ddau** gwestiwn.

Ysgrifennwch eich atebion yn y llyfryn ateb a ddarperir.

Pan fo gofyn i chi fynegi barn neu safbwynt dylech roi eich rhesymau drostynt a chyfeirio at farn eraill lle bo'n briodol.

Bydd y marcio yn ystyried ansawdd eich iaith a'ch mynegiant yn eich atebion.

Awgrymir eich bod yn treulio $\frac{3}{4}$ awr ar Adran A ac $1\frac{1}{4}$ awr ar Adran B.

Dylech dreulio 15 munud yn cynllunio eich traethawd yn Adran B.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Dangosir nifer y marciau mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

ADDITIONAL MATERIALS

In addition to this paper, you will need a 12 page answer book.

Copies of the poetry studied and dictionaries are not permitted in this examination.

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

Use black ink or black ball-point pen.

Answer the **two** *questions.*

Write your answers in the answer booklet that is provided.

Where it is necessary to express your opinions you should give reasons for them and refer to the opinions of others when appropriate.

You are reminded that assessment will take into account the quality of written communication in your answer.

You are advised to spend $\frac{3}{4}$ hour on Section A and $1\frac{1}{4}$ hours on Section B.

You should spend 15 minutes to plan your essay in Section B.

INFORMATION FOR CANDIDATES

The number of marks is specified in brackets at the end of each question or part-question.

SJJ*(W11-1373-51-A)